

Nejvyšší soud změnil k dovolacímu rekursu Václava Š-a napadené usnesení v ten rozum, že se rekurs Václava Š-a odmítá.

Důvody:

Stěžovatel domáhá se toho, by byl ustanoven opatrovníkem osoby, jež byla zbavena pro duševní chorobu úplně svéprávnosti. Důvodem jest mu, že jest jejím přítelem, že jest zachovalý a finančně zajištěný. Že je jejím příbuzným, vůbec netvrdí. Podle § 7 (1) řádu o zbavení svéprávnosti není opatrovnícký soud, vybíraje opatrovníka nebo podpůrce osobě zbavené svéprávnosti, omezen přednostními právy jinak platnými (§§ 196—198, 259 a 281 obč. zák.). Otázku, zda by blízkému příbuznému příslušelo oprávnění ke stížnosti, kdyby nebylo dbáno jeho návrhu na ustanovení opatrovníkem osoby zbavené svéprávnosti, lze tu vůbec pominouti, an stěžovatel není příbuzným, nýbrž osobou cizí. Jako takovému neposkytuje však ani občanský zákon nárok, by mu bylo svěřeno poručenství neb opatrovnictví, leč že by šlo o případ § 196 obč. zák. Tím méně má osoba cizí nárok na to, by byla ustanovena opatrovníkem osoby zbavené svéprávnosti, když podle § 7 (1) řádu o zb. sv. není soud opatrovnícký při volbě opatrovníka ani vázán přednostními právy blízkých příbuzných ani ustanovením § 196 obč. zák. Nemá-li však stěžovatel nárok, by byl ustanoven opatrovníkem takové osoby, jest mu odepřiti i oprávnění k stížnosti proti usnesení, jímž nebylo jeho návrhu vyhověno a to z důvodu § 9 nesp. říz., platného podle § 56 řádu o zbavení svéprávnosti i pro toto řízení. Neboť nemůže se považovati za stížena opatřením první stolice, když se jím nebylo nijak dotčeno jeho právních zájmů, kterých nemá. Rekursní soud měl z toho důvodu rekurs Václava Š-a prostě odmítnouti. Usnesení, jímž o rekursu věcně rozhodl, je proto nezákonné a bylo je změniti, jak shora uvedeno.

Čís. 7488.

Smlouva mezi Československou republikou a královstvím Srbů, Chorvatů a Slovenců o úpravě vzájemných právních styků ze dne 31. března 1924, čís. 146 sb. z. a n.

Příslušnost tuzemského pozůstalostního soudu podle čl. 20 dohody.

Jest povinností tuzemského soudu, by ustanovil správcem pozůstalosti spolehlivou a důvěryhodnou osobu. Tuzemský soud nemůže rozhodovati o návrhu na oddělení jmění podle § 812 obč. zák.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1927, R I 879, 880/27.)

V pozůstalostním řízení po jihoslovanském příslušníku 1. nevyhověl pozůstalostní soud námitce dědice Zlatka V., že pozůstalostní soud není příslušným k projednání pozůstalosti z důvodu čl. 19. smlouvy mezi Československou republikou a královstvím Srbů, Chorvatů a Slovenců čís. 146/1924 sb. z. a n.; 2. vyhověl žádosti odkazovnice Antonie

V., by správa pozůstalosti byla odňata dědici Zlatko V. a by správcem pozůstalosti byl ustanoven František T.; 3. vyhověl žádosti odkazovnice Antonie V., by pozůstalostní jmění bylo odděleno od jmění dědice Zlatka V. Rekursní soud k rekursu dědice Zlatka V. napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu dědice potud, že odmítl návrh odkazovnice, by bylo povoleno oddělení pozůstalostního jmění, jinak dovolacímu rekursu nevyhověl a uvedl v otázkách, jež tu přicházejí v úvahu, v

d ů v o d e c h :

Pokud se týče namítané nepřislušnosti soudu z důvodu ustanovení čl. 19 cit. mezistátní dohody, uvedl rekursní soud, že pozůstalostní soud konal dosud jen to, co mu podle čl. 20 této dohody přísluší. Podle tohoto předpisu má soud, zanechal-li zesnulý příslušník druhé smluvní strany zde movitou pozůstalost, zříditi úmrtní zápis a učiniti nezbytná opatření k zabezpečení a k účelné správě pozůstalého jmění, zejména zříditi řádný inventář, jmění zapečetiti nebo na bezpečném místě uložit neb ustanoviti spolehlivého a důvěry hodného správce pozůstalosti, to vše dle předpisů zde platných, nebylo-li požádáno o provedení ve zvláštní formě, neodporující zákonům zde platným. Tato opatření lze ovšem podle čl. 22 v místě, kde je konsulární úřad, učiniti jen, byl-li o tom konsulární řád za účelem účasti včasně vyrozuměn. Stěžovatel uvádí, že žádal, aby pozůstalost byla co nejdříve sepsána a pak vydána generálnímu konsulátu pro královský okresní soud ve Splitu, a rekursní stolice měla prý ve smyslu tohoto návrhu rozhodnouti. Avšak stěžovatel přehlíží, co mu již v tom ohledu připomenul rekursní soud, že v době usnesení pozůstalostního soudu nebyl ještě soupis úplný, že soud prvé stolice nerozhodl o žádosti za vydání pozůstalosti, takže ani rekursní soud nemohl o tom rozhodnouti. Uvádí dále stěžovatel, že se bez opory ve spisech tvrdí v napadeném usnesení, že odkazovnice Antonie V. vyslovila žádost, aby pozůstalost byla zadržena, ježto prý to nelze z jejího přednesu v protokolu ze dne 29. ledna 1927 vyvozovati, nehledíc k tomu, že nebyly prý zachovány formality podle čl. 21 dohody. To však nemá potud významu, že ani o tom nebylo posud rozhodnuto. Netřeba přezkoumávati otázku, o níž se vyslovily nižší soudy, zda musí o vydání pozůstalosti býti soudem vlasti zůstavitelovy žádáno a, kdyby o ní bylo žádáno, zda mohla by s ohledem na zájmy zdejších věřitelů a odkazovnice býti vydána, ani otázku, zda stěžovatel jako universální dědic se již mlčky podrobil příslušnosti zdejšího soudu. Není toho zatím třeba proto, poněvadž dosud nebylo ani o vydání ani o zadržení pozůstalosti ani o příslušnosti k projednání pozůstalosti rozhodnuto. Nutno pouze zkoumati, zda k těm opatřením, jež pozůstalostní soud vydal, byl ve smyslu mezistátní dohody oprávněn a zda jsou tato opatření věcně odůvodněna. Stěžovateli byla především odňata pro-

půjčená mu správa pozůstalosti a na jeho místě byl ustanoven nový správce. Stěžovatel brání se proti tomu tím, že nejsou přípustna opatření k zajištění tuzemských věřitelů v tom případě, byl-li již dědic v cizině uveden v pozůstalost cizincovu, což prý je též v jeho případě, neboť rozhodnutím královského okresního soudu ve Splitu ze dne 5. září 1924 bylo vysloveno, že stěžovatel nastoupil dědictví, a proto nebyl prý soud oprávněn, odníti mu správu pozůstalosti. Než o zajištění tuzemských věřitelů má býti teprve rozhodnuto, zejména má teprv býti zavedeno ediktální řízení podle čl. 21 mezistátní úmluvy. Úkon, aby ustanovena byla spolehlivá a důvěryhodná osoba správcem pozůstalosti, patří nepochybně k opatřením, jež dle čís. 2 čl. 20 smlouvy mají zabezpečiti pozůstalost. Vydání takové opatření je povinností zdejšího soudu. Proč správa pozůstalosti byla stěžovateli odňata, nižší soudy řádně odůvodnily a nemá proto významu, zda odkazovnice Antonie V. snad v poslední době opět zažádala, aby mu správa byla nadále ponechána. Posouzení otázky, komu má býti pozůstalé jmění spolehlivě svěřeno ke spravování, nemůže také býti závislým na návrhu odkazovnice. Ostatně jak odkazovnice tento návrh učinila a jak se o něm později vyjadřuje, možno poukázati na její písemní podání, což se jen mimochodem podotýká. Že není povinností soudu, by za všech okolností přihlížel k tomu, že úředník generálního konsulátu žádal, jak tvrdí stěžovatel, by správa byla v první řadě ponechána jemu (stěžovateli), případně F-ovi, vysvítá z odst. 3 čl. 22 smlouvy. Jest nepravdou tvrzení v dovolacím rekursu, že generální konsulát nebyl zpraven o roku ustanoveném na den 29. ledna 1927. Jednání při tomto roku se sice nezúčastnil, ale podle zpátečního lístku byl o jeho nařízení vyrozuměn již dne 25. ledna 1927. Soud vyhověl tedy požadavku odst. 2 čl. 22 smlouvy.

Ve všech posud uvedených směrech je tedy mimořádná stížnost bezdůvodná. Toliko v tom ohledu má však pravdu, že soud, jenž podle čl. 19 smlouvy je zavázán vydati movitou pozůstalost, nemůže, arci bez újmy svých oprávnění dle čís. 1—4 čl. 20, o nichž bylo již shora mluveno, rozhodnouti o návrhu podle § 812 obč. zák., poněvadž to přísluší soudu vlasti zůstavitelovy jako soudu příslušnému ku projednání pozůstalosti (srov. již rozhodnutí býv. nejv. soudu ve Vídni, otištěné ve sb. Gl. U. 3785). Že by zdejší soud byl k tomu oprávněn, neplyne ani z ustanovení citované smlouvy ani z předpisu § 23, 137—139 pat.

Čís. 7489.

Do toho, že exekuční soud nezpravil o dražbě všechny knihovní věřitele, nelze si stěžovati, leč že by strana byla o doručení žádala a soud jí je odepřel usnesením o její žádosti.

Do usnesení o stanovení dražebního roku jest přípustným samostatným rekurs.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1927, R I 943/27.)